

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	3.Kf.700.286/2025/4.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	Független Rendőr Szakszervezet (felperesi képviselő címe, eljáró képviselő: dr. Oláh Tamás kamarai jogtanácsos)
Az alperes:	vármegyei Rendőr-főkapitányság (alperes címe)
Az alperes képviselője:	dr. Gál Mária Ildikó kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	megbízási díj megfizetése iránt indított közszolgálati jogvita
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (22. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Miskolci Törvényszék 17.K.701.104/2024/21. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 17.000 (tizenhétezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes 2022. szeptember 1. napjától 2024. július 31. napjáig (a továbbiakban: peresített időszak) a helység1 Rendőrkapitányság (helység2i Rendőrőrs) állományában körzeti megbízottként teljesített szolgálatot; működési körzete (település1 település) a helység2i Rendőrőrshez tartozó három körzeti megbízotti csoport közül a helység3 Körzeti Megbízotti Csoport működési körzetének része volt. A körzeti megbízotti beosztásához nem tartozóan rendszeresen végzett a körzeti megbízotti működési körzetén és a csoport működési körzetén kívül járőri, járőrvezetői és egyéb (TIK küldések, rendőri akciók, elővezetések, átkísérések, kísérorri, rendezvénybiztosítás) szolgálati feladatokat, melyek ellátásáért megbízási díj megfizetését kérte. Az ennek érdekében előterjesztett szolgálati panaszát az alperes vezetője a határozatszám1 számú határozatával megalapozatlanság miatt elutasította.

A felperes keresete

[2] A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a 2022. szeptember 1. napjától 2024. július 31. napjáig terjedő időszakra bruttó 666.724 forint megbízási díj és késedelmi kamata megfizetésére. A megbízási díj mértékét a rendvédelmi illetményalap 75%-ában határozta meg; keresete jogalapjaként a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 71. § (1) bekezdés a), b) és c) pontjait egyaránt megjelölte.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[3] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperesnek bruttó 666.724 forint megbízási díjat és annak késedelmi kamatát. Rögzítette, hogy a díjigény a Hszt. 71. § (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján megalapozatlan volt, mert a felperes nem jelölt meg olyan beosztást, amely betöltetlen lett volna és ellátta volna ezen beosztásba tartozó feladatokat, illetőleg a perrel érintett időszakban szolgálati beosztás ellátásban tartósan akadályozott személyt helyettesített volna. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjára alapított megbízási díj igény tekintetében rögzítette, hogy azt az időközben bekövetkezett jogszabályi változások okán két időszakra bontva kellett vizsgálni, egyrészt a 2022. szeptember 1. és 2023. január 31. napja közötti, másrészt a 2023. február 1. napja és 2024. július 31. napja közötti időszakban. Ismertette a körzeti megbízotti szabályzatról szóló 26/2015. (XII. 9.) ORFK utasítás (továbbiakban: KMB Szabályzat) módosítását megelőző időszakra vonatkozóan kialakult bírói gyakorlatot, miszerint a körzeti megbízotti működési területen kívüli feladatellátás, a halasztást tűrő ügyeleti küldések teljesítése, illetőleg a KMB Szabályzat 25. pont szerinti feladatok teljesítése a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pont szerinti többletfeladatnak számítanak. A KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos módosításával összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.700.081/2024/4. számú ítéletére hivatkozott és megállapította, hogy a felperes a teljes perbeli időszak valamennyi szolgálatában nagyobb részt járőrfeladatokat látott el, melyek többletfeladatként értékelendők, így a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján megbízási díjra jogosítanak. A KMB Szabályzat módosítása alapján a körzeti megbízott csupán a körzeti megbízotti működési körzetében köteles az elővezetések fogantatására, azonban a felperes minden szolgálatában végzett elővezetést a saját körzeti megbízotti működési körzetén kívül, így minden szolgálatában

többletfeladatot látott el, ami szintén jogosította megbízási díjra. A Hszt. 2023. február 1. napjával bekövetkezett módosítását követő időszak tekintetében rögzítette, nem vitás, hogy a hivatásos állomány tagja a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a szolgálat ellátásával összefüggésben köteles a szolgálati beosztásából eredő, valamint – a rendes szolgálatteljesítési idején belül külön ellentételezés nélkül – a szolgálati beosztásához nem tartozó, a végzettsége, képzettsége alapján részére a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén belül meghatározott szolgálati feladatait a törvényes előírásoknak, a parancsoknak és intézkedéseknek megfelelően – szükség esetén veszély vállalásával –, az elvárható szakértelemmel és gondossággal pártatlanul és igazságosan végrehajtani. E szabály azonban nem jelenti azt, hogy amennyiben e többletfeladatot az állomány tagja rendszeresen, tehát nem eseti jelleggel és számára jelentős többletmunkát eredményezve végzi, annak ellentételezésére ne lenne jogosult. A Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának csak olyan értelmezése helyes, amely a 71. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazásának is teret enged, ellenkező esetben a hivatásos állománytagja ellenszolgáltatás nélkül, lényegében korlátozásoktól mentesen, a beosztásához nem tartozó feladatellátására megbízhatóvá válna. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában és (3) bekezdésében meghatározott többletfeltétellel válik el a megbízási díj az általános szabályozástól. E speciális juttatás megfizetésére vonatkozó jogalkotói szándék a Hszt. 71. §-án keresztül érvényesül, habár a hivatásos szolgálati jogviszony különleges közszolgálati jogviszony, azonban a rendszeresen előforduló jelentős többletmunka ellátásáért a hivatásos állomány tagjai is ellenszolgáltatásban kell, hogy részesüljenek. Mindezt alátámasztja, hogy a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjában a rendszeresen elvégzett többletmunkára való utalás nem szerepel, azonban e kitétel a 71. §-ban, mint speciális szabályban megtalálható. Megállapította, hogy a felperes a 2023. február 1. napját követő időszakban is rendszeresen jelentős többletmunkát végezve látott el többlettevékenységet, amit az eligazító lapok tartalma és a szolgálati előjáró nyilatkozata is igazol. A megbízási díj havi összegét a kereseti kérelemmel egyezően a rendvédelmi illetményalap 75 %-ában határozta meg, figyelemmel a felperes által ellátott többletfeladat mennyiségére, rendszerességére, folyamatosságára.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[4] Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes terjesztett elő fellebbezést, melyben – annak tartalma szerint – elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását; másodlagosan az elsőfokú ítélet megváltoztatásával a megbízási díj 50%-ra történő leszállítását kérte. Érvelése szerint az elsőfokú bíróság a Hszt. 71. § (1)-(6) bekezdéseiben, a belügyminiszter irányítása alatt álló rendvédelmi feladatokat ellátó szerveknél a hivatásos szolgálati beosztásokról és a betöltésükhöz szükséges követelményekről szóló 30/2015. (VI. 16.) BM rendelet (továbbiakban: 30/2015. BM rendelet) 2. számú mellékletében foglaltak téves értelmezésével, jogszabálysértő módon hozta meg döntését. Az elsőfokú bíróság ítéletében jogszabálysértő módon, tévesen értelmezte a KMB szabályzat 2. pontjában, 3. pont d) alpontjában, valamint 18., 20., 21., 22., 24., 25., 31., 37., 57-58., 60-63. pontjában írt rendelkezéseket. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásának alapjául szolgáló tényállást megfelelően, a per elbírálása szempontjából irányadó jogszabályi rendelkezéseket helyesen állapította meg, ám a helyesen megállapított tényállás elemeinek a vonatkozó jogszabályi rendelkezésekkel történő összevetése útján téves következtetésekre jutott. A perbeli adatok nem támasztották alá, hogy a körzeti megbízotti működési területen kívüli feladatellátás, a halasztást tűrő ügyeleti küldések teljesítése,

illetőleg a 25. pont szerinti feladatok teljesítése a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pont szerinti járőri beosztásba tartozó többletfeladatnak minősülnek, melyet a felperes rendszeresen ellátott. Önmagában az alapján, hogy a felperes esetlegesen a működési körzetén kívül is ellátott járőr feladatot, nem jelenthető ki megalapozottan, hogy felperes járőr beosztásba tartozó feladatot látott volna el. Hangsúlyozta, nem véletlen, hogy a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: szolgálati szabályzat) 70. §-a járőrözést végrehajtóként nem járőrt (járőr beosztást betöltő személyt), hanem rendőrt jelöl, hiszen ilyen szolgálati formában – többek között – járőr, körzeti megbízott, de akár még nyomozó is elláthat a beosztásába tartozó rendőri feladatot. Tévesen és jogszabálysértő módon rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a körzeti megbízott felperes rendszeresen a beosztásába nem tartozó, jellemzően járőr beosztásba tartozó feladatot látott el, mert a perbeli bizonyítékok alapján csak az rögzíthető, hogy a felperes beosztásába tartozó rendészeti jellegű feladatait jellemzően járőr szolgálati formában, azaz járőrözéssel hajtotta végre. Nem vitatta azon ítéleti megállapításokat, amely szerint a körzeti megbízott és a járőr külön beosztás, melyekhez tartozó feladatokat két külön szabályzat tartalmazza; továbbá azt sem, hogy a körzeti megbízott közterületi szolgálata keretében ellátott rendészeti feladatok a körzeti megbízotti beosztáshoz tartozó feladatok és ezek között lehetnek átfedések. Mindezekre figyelemmel tévesen és jogszabálysértő módon állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy felperes megbízási díj iránti igénye a 2021. február 1. napjától 2022. augusztus 11. napjáig terjedő időszakban a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja alapján alapos volt.

[5] Az elsőfokú bíróság tévesen állapította meg, hogy a felperes az általa ellátott elővezetési feladatokra tekintettel megbízási díjra jogosult, mert ezen feladatellátási kötelezettségét a KMB szabályzat 62/d. alpontja egyértelműen nevesíti a körzeti megbízott rendészeti feladatai között, amit a felperesnek a KMB szabályzat 44. pontja alapján – visszautalva a KMB szabályzat 2/c. alpontjában írtakra, a 25. pont rendelkezéseire tekintettel – a rendőrkapitányság illetékességi területén lakóhellyel rendelkező elővezetett tekintetében kell végrehajtania. A felperes által kigyűjtött elővezetések mindegyike a rendőrkapitányság illetékességi területén lakóhellyel rendelkező elővezetett tekintetében került végrehajtásra, így az a fentiekben hivatkozott normatív rendelkezéseknek (a módosított KMB szabályzatnak) megfelelő volt, azok ellátása miatt megbízási díjra nem jogosult. Kiemelte, hogy a 2023. február 1-től hatályos Hszt. rendelkezései sem jogosíthatják a felperest megbízási díjra. Az elsőfokú bíróság a Hszt. 71. §-ában írtakat tévesen, jogszabálysértő módon, a Hszt. 102. §-ában foglaltaktól függetlenül értelmezte. A Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjában foglaltakat a megbízási díjra való jogosultság megítélése szempontjából mindenképpen vizsgálni (és nem mellőzni) kell, hiszen az a szolgálatteljesítésre vonatkozik, így meghatározza, hogy mi minősülhet többletdíjazásra jogosító többletfeladatnak. Ez a szabály nem üresíti ki a Hszt. 71. §-ban foglalt megbízás jogintézményét, mert a megbízási díj továbbra is jár a szolgálatteljesítési időn kívüli, az érintett által a végzettsége, képzettsége alapján ellátható, de a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén kívüli többletfeladatokért. Ekképpen a megbízási díj iránti igény a harmadik (helyesen: második) időszak vonatkozásában sem lehet alapos. A harmadik (helyesen: második) időszakban hatályos jogszabályi rendelkezések értelmezésével kapcsolatban a Hszt. 2025. január 1. napjától hatályos módosítására és annak törvényi indoklására utalt, mely egyértelművé tette, hogy mi volt a jogalkotó szándéka a korábbi módosítással és mindez alátámasztja a jogértelmezését. A másodlagos fellebbezési kérelmével összefüggésben hangsúlyozta: az ellátott tevékenységek jellegére és gyakoriságára tekintettel a rendvédelmi illetményalap 50%-nak megfelelő megbízási díj megalapozott felperesi érvelés esetén is elegendő lehet a többletfeladatok kompenzálására; ennél magasabb mértékű díjazást sem a munka bonyolultsága, sem az eredeti munkaköri feladatokhoz viszonyított időigénye nem alapozzák meg.

[6] A felperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének helybenhagyását és az alperes másodfokú perköltségében marasztalását kérte, melynek összegét 17.000 forintban jelölte meg. Rámutatott, hogy a körzeti megbízotti és a járőrfeladatok elválnak egymástól, a munkáltató csak egy adott beosztáson belül határozhatja meg a munkaköri feladatokat. A körzeti megbízotti és a járőri beosztások különbözőek, e két beosztás feladatait normális esetben párhuzamosan hajtják végre. A KMB szabályzat 2022. augusztus 12-i hatályú módosításával összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla a 2.Kf.700.459/2023/4. és 5.Kf.700.543/2023/4. számú ítéleteiben foglaltakra hivatkozott, melyek kiemelték, hogy a KMB szabályzat módosításával teljesen kiüresedne a körzeti megbízotti beosztás tényleges és lényeges tartalma, a Hszt. és a 30/2015. BM rendelet szabályozásának sérelme nélkül nem lehet olyan értelmezésre jutni, hogy a körzeti megbízotti beosztás magában foglalná a járőri beosztás valamennyi feladatát. A Hszt. 2023. február 1-jei módosításával összefüggésben a Fővárosi Ítéltábla 4.Kf.700.031/2024/4. számú ítéletére hivatkozott, amely rámutatott, hogy a jelentős többletmunkáért változatlanul jár megbízási díj, és a Hszt. 102. §-át nem lehet úgy értelmezni, hogy ellentételezés nélkül lenne köteles a hivatásos állomány tagja minden feladatot ellátni, amelyre képzettsége, végzettsége alapján alkalmas. Végezetül – a megbízási díj mértékének alperesi vitatása kapcsán – arra is rávilágított, fellebbezésében az alperes nem fejtette ki, hogy milyen körülményeket értékelt az elsőfokú bíróság jogszabály sértően a megbízási díj meghatározása körében.

A másodfokú bíróság döntése és annak jogi indokai

[7] A fellebbezés megalapozatlan.

[8] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdésében foglaltak alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. A másodfokú bíróság e körben figyelembe vette, hogy az alperes a tényállás tisztázottsága tekintetében eljárásjogi jogszabálysértést nem állított, az ítélet anyagi jogi álláspontjának felülvizsgálatát kérte a másodfokú bíróságtól; továbbá a megbízási díj mértéke körében az elsőfokú bíróság által elvégzett mérlegelést vitatta. Ez azt jelenti, hogy az ítéltábla az alperes fellebbezését kizárólag az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás és bizonyíték értékelés mellett vizsgálhatta. Ekként a jogorvoslati eljárás szabta keretek között a másodfokú bíróság megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a releváns jogszabályi rendelkezéseket felhívta, azokat megfelelően alkalmazta, ítéletének indokolásában döntése indokait részletesen kifejtette, amellyel a másodfokú bíróság is egyetértett. A fellebbezésben előadottakra tekintettel az alábbiakat emeli ki:

[9] Az ítéltábla előjáróban rögzíti, hogy az alperes az ellenkérelmének [60] és [71] bekezdéseiben iratellenes állításokat tett, mert az elsőfokú bíróság a felperes kereseti igényét 2022. szeptember 1. - 2024. július 31. között - helyesen - két időszakra bontva vizsgálta.

[10] A másodfokú bíróság alapvetésként rögzíti, hogy a kialakult bírói gyakorlat már állást foglalt arról, hogy az állománytáblában rendszeresített beosztásokhoz tartozó feladatokat a munkáltató a munkaköri leírásban egyoldalú utasításával rögzítheti, a munkaköri feladatok meghatározása azonban nem lehet önkényes. A munkáltató egyoldalú utasítási jogával kizárólag az állománytáblában rendszeresített beosztás keretein belül határozhatja meg azokat a ténylegesen ellátandó feladatokat, melyeket a hivatásos állomány tagja jogosult és köteles ellátni. Az alperesnél a felperes körzeti megbízotti beosztása az állománytáblában rendszeresített, egyúttal a kinevezésében rögzített szolgálati beosztás, ily módon munkakörének kiterjesztő értelmezésére nincs lehetőség. A rendvédelmi szerveknél, így az alperesnél ellátandó beosztások kőgenssek, azok szervezeti hierarchiája, besorolása jogilag rendezett; ezen túlmenően a KMB szabályzat, valamint a Járőr-és őrszolgálati szabályzatról szóló 13/2017. (III. 24.) ORFK utasítás (a továbbiakban: járőrszabályzat) rendelkezéseiből is egyértelműen következik, hogy a körzeti megbízotti feladatok és a járőr feladatok ellátása elválik egymástól.

[11] A másodfokú bíróság ezen túlmenően rámutat arra, hogy a KMB csoport létrehozása a KMB szabályzat 3/d. és 15. pontjában foglalt szabályozásból következően nem jár azzal a következménnyel, hogy a körzeti megbízott eredeti működési körzete megváltozna, az a KMB csoport működési körzetével kibővülne. A körzeti megbízotti csoport létrehozásának a célja, továbbá annak megítélése, hogy mely feladatok ellátása tartozik a felperes körzeti megbízotti beosztásához és melyek haladják meg azt, olyan kérdés, amelynek jogértelmezését a Kúria már elvégezte; ezen álláspontjától a másodfokú bíróság eltérni nem kíván. A Kúria a körzeti megbízott által működési körzetén kívül végzett járőri feladatokkal összefüggésben több határozatában kimondta: amennyiben a körzeti megbízott hosszabb időszakon át, rendszerszintűen a beosztásához nem tartozó feladatkört ellátja, a járőrfeladatokat a körzeti megbízotti működési és csoportműködési körén kívül nem eseti, hanem napi rendszerességgel végzi, az többlétszolgálatnak minősül, így annak ellentételezésére jogosult (Kf.VII.45.176/2021/4., Kf.VII.45.184/2021/4.).

[12] Az, hogy a szolgálati szabályzat 70. § rendelkezései a járőrözést (járőrszolgálati formát) végrehajtóként nem járőrt, hanem rendőrt jelölnek, nem jelenti azt, hogy a járőrszolgálati feladatok a felperes körzeti megbízotti beosztásába tartozóak. A szolgálati szabályzat 70. §-a önmagában egyébként sem, csak a vonatkozó egyéb rendelkezésekkel összefüggésben értelmezhető. Nem lehet figyelmen kívül hagyni a szolgálati szabályzat 67. § (1) bekezdésében írtakat, amely szerint a rendőrök a szolgálati feladataikat külön végrehajtási rendelkezések alapján, különböző szolgálati formákban, a szakmai szabályzatokban (ez a felperes esetén a KMB szabályzat) meghatározott módon hajtják végre. A szolgálati szabályzat 67. § (2) bekezdésében foglaltak sem jelentik azt, hogy a járőrszolgálat ellátása a körzeti megbízott feladatai közé illeszkedne. A szolgálati szabályzat ezen rendelkezése a szolgálati előljárónak csupán arra ad a lehetőséget, hogy egy adott (azaz konkrét, eseti jellegű) feladat meghatározott szolgálati formában történő végrehajtását rendelje el, s nem arra, hogy a járőrszolgálat feladatait visszatérően, rendszeresen a körzeti megbízotti beosztás részeként kezelje; ilyen törekvés a jogszabály szövegéből („a feladat”) sem olvasható ki. A hivatásos állomány tagjaira vonatkozó rendelkezések kőgenssek, eltérést nem engednek

(EBH2010.2259.), ami egyúttal azt is jelenti, hogy azoknak kiterjesztő értelmezés nem adható.

[13] Alaptalanul hivatkozott az alperes arra, hogy a KMB szabályzat 2022. augusztus 12-től hatályos rendelkezései alapot teremtettek a felperes munkakörének a járőri munkakörrel történő bővítésére, még akkor is, ha maga sem vitatta, hogy a két munkakör nem teljesen feleltethető meg egymásnak. A KMB szabályzat 2022. augusztus 11. napjáig hatályos rendelkezései a 30/2015. BM rendelet 2. mellékletével konform módon értelmezhetően rögzítették, hogy a körzeti megbízott mely sajátos körülmények mellett láthat el és milyen illetékességi területen járőri, járőrszolgálati feladatokat, azaz nem tekintette a munkakör részének egy másik munkakör – akár átmeneti, akár tartós – feladatainak ellátását, csak részfeladatok ellátásáról rendelkezett. Ezzel szemben az ORFK vezetője a KMB szabályzat 2022. augusztus 12. napjától hatályos módosításával, annak 2. pont b)-c) alpontjai és 44. pontja értelmében – a 25. pontban tett kivétellel –, arra utasította az alárendelt szerveket, hogy a rendőrkapitányság teljes illetékességi területén tekintsék a körzeti megbízotti munkakör részének a járőrszabályzat szerinti feladatok ellátását, tehát a járőri, járőrszolgálati feladatok majdnem teljes körének elvégzését. E vonatkozásban a két beosztás munkaköri feladatai között minimális disztinkciót a KMB szabályzat 2. pont a) alpontja és 25. pontja szerinti feladatok jelentenének. Ennél fogva a munkáltató a 30/2015. BM rendelet 1. § a) pontja és 2. melléklet 3. pontjába ütközően a körzeti megbízotti beosztás részének tekinti a járőri beosztás feladatainak ellátását. A jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Jat.) 23. §-a szerinti közjogi szervezetszabályozó eszköz a Jat. 24. § (1) bekezdése alapján jogszabállyal, így a 30/2015. BM rendelettel [Alaptörvény T) cikk (2) bekezdés] nem állhat ellentétben. Amennyiben a bíróság a KMB szabályzatnak olyan értelmezést tulajdonítana, hogy a körzeti megbízotti beosztás magában foglalja a járőri beosztás majdnem valamennyi feladatát, úgy sérülnének a 30/2015. BM rendelet szolgálati beosztásra vonatkozó szabályai, ezzel együtt a Hszt.-nek a besorolásra (114-119. §), valamint az illetmény meghatározására (154-162. §) kialakított kógens rendelkezései, melyek a szolgálati beosztáshoz kötöttek. Ezzel teljesen kiüresedne ugyanis a körzeti megbízotti beosztás tényleges és lényeges tartalma, amely elsősorban a KMB szabályzat 2. pont a) alpontja szerinti területen az ott meghatározott feladatok ellátása. A KMB szabályzat módosítása tulajdonképpen azonosíthatatlanná tette a körzeti megbízott beosztásához esetlegesen hozzátartozó, korábban megbízási díj megfizetése nélkül teljesítendő járőri, járőrszolgálati részfeladatokat is; egyben a 15. pontban egyértelművé tette, hogy a járőri többletfeladatok ellátásának vizsgálatában a körzeti megbízotti csoport körzetnek semmiféle szerepe nincs, a csoportkörzet funkciója csak a 2. pont a) pont szerinti feladatok tekintetében értelmezhető. Mindennek tükrében – a Hszt. és a 30/2015. BM rendelet szabályozásának sérelme nélkül – nem lehet olyan értelmezésre jutni, hogy a körzeti megbízotti beosztás magában foglalná a járőri beosztás majdnem valamennyi feladatát.

[14] Mindazonáltal az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg (az első kereseti időszak vonatkozásában), hogy a módosított KMB szabályzat 62/d. pontjában az elővezetéssel kapcsolatos szabályokat sem lehet úgy értelmezni, hogy e feladat végrehajtásával összefüggésben a körzeti megbízott működési körzete a rendőrkapitányság illetékességi területére bővülne, ilyen szabályozást a KMB módosítás nem tartalmaz. Miután peradat, hogy a felperes az elővezetéseket a saját működési körzetén kívül végezte, így az elsőfokú bíróság helyesen vonta le azon jogkövetkeztetést, hogy a felperes által rendszeresen

végzett elővezetések a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja szerinti többletfeladatként értékelhetők, amely a Hszt. 71. § (5) bekezdése alapján megbízási díjra jogosít.

[15] A szolgálati viszony az állam és a hivatásos állomány tagja között létrejött különleges jogviszony, amelyben mindkét felet a sajátos szolgálati körülményeknek megfelelő, a törvényben és más jogszabályokban meghatározott jogosultságok illetik és kötelezettségek terhelik. A szolgálati viszonyra vonatkozó szabályok alapvetően kógenssek. A Kúria egy korábbi döntésében rámutatott, hogy a kógens rendelkezések kiterjesztően nem értelmezhetőek, azok alkalmazása minden esetben kötelező (EBH2016.M.11.); ilyen törvényi rendelkezéstől sem a felek, sem pedig a bíróság nem térhet el. A jogalkotó hatáskörébe tartozó kérdés dönteni arról, hogy valamely juttatást a hivatásos állomány tagjai részére megteremti-e és az is, hogy milyen feltételekkel (BH2015.79.).

[16] A perbeli esetben a felperes a körzeti megbízott beosztása melletti járőr (és egyéb) többletfeladatok ellátásáért 2023. február 1. és 2024. július 31. közötti időszakra is megbízási díjat igényelt, melyet a Hszt. 71. § (1) és (5) bekezdéseire alapított. Az alperes az eljárás során arra hivatkozott, hogy a Hszt. 2023. február 1. napján elfogadott módosítása értelmében a megbízási díjra való jogosultság megállapításához a Hszt. 71. §-ának a 102. § (1) bekezdés b) pontjával összhangban történő értelmezése szükséges. Fellebbezésében a járőri feladatellátás mértékét és annak rendszerességét nem tette vitássá, álláspontja szerint a felperest az általa igényelt juttatás a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja alapján nem illeti meg.

[17] E körben az elsőfokú bíróság akként foglalt állást, hogy a felperes a megbízási díjra a fent hivatkozott törvenymódosítást követően a Hszt. 71. § (3) bekezdésének hatályos rendelkezése szerint jogosult, ugyanis a vitatott időszakban a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában meghatározott, a szolgálati beosztásához tartozó többletfeladat ellátásával rendszeresen jelentős többletmunkát végzett, melyre figyelemmel az alperes 102. § (1) bekezdés b) pontjával kapcsolatos értelmezését nem tekintette relevánsnak; amely elsőfokú ítéleti álláspont vonatkozásában a másodfokú bíróság az alábbiakra mutat rá:

[18] A perbeli esetben a kereseti kérelem szerinti megbízási díjra való jogosultság megállapítása szempontjából relevanciával bíró körülmény, hogy a Hszt. 2023. február 1. napjával bekövetkezett módosítását követően a jogalkotó a megbízási díj jogintézményét megtartotta, azt a Hszt. 71. §-ában – a X. fejezetben meghatározott, a szolgálat teljesítésére vonatkozó általános rendelkezésektől – elkülönítetten továbbra is szabályozni kívánta akként, hogy az általánoshoz képest eltérő, a korábbiakhoz viszonyítva szigorúbb feltételek szerinti elbírálást írt elő. Nem vitás, hogy a hivatásos állomány tagja – a jogalkotó szándéka szerint – a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja értelmében a szolgálat ellátásával összefüggésben köteles a szolgálati beosztásából eredő, valamint – a rendes szolgálatteljesítési idején belül külön ellentételezés nélkül – a szolgálati beosztásához nem tartozó, a végzettsége, képzettsége alapján részére a foglalkoztató szervezeti egység feladatkörén belül meghatározott szolgálati feladatait a törvényes előírásoknak, a parancsoknak és intézkedéseknek megfelelően – szükség esetén veszély vállalásával –, az elvárható

szakértelemmel és gondossággal, pártatlanul és igazságosan végrehajtani. E szabály azonban nem jelenti azt, hogy amennyiben e többletfeladatot az állomány tagja rendszeresen, tehát nem eseti jelleggel, és számára jelentős többletmunkát eredményezve végzi, annak ellentételezésére ne lenne jogosult. A Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának módosítása a hivatásos állomány tagját általános jelleggel a megbízási díjra való jogosultságból nem zárja ki, ezen értelmezéssel a megbízási díj jogintézménye [a Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontja, valamint (3) bekezdése] valóban kiüresedne.

[19] A Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjának ezért csak olyan értelmezése lehet helyes, amely a 71. § (1) bekezdés c) pontja alkalmazásának is teret enged; ellenkező esetben a hivatásos állomány tagja ellenszolgáltatás nélkül, lényegében korlátozásoktól mentesen a beosztásához nem tartozó feladat ellátására megbízhatóvá válna. A Hszt. 71. § (1) bekezdés c) pontjában és (3) bekezdésében meghatározott többletfeltétellel válik el a megbízási díj az általános szabályozástól; e speciális juttatás megfizetésére vonatkozó jogalkotói szándék a Hszt. 71. §-án keresztül érvényesül, ami abban ragadható meg, hogy habár a hivatásos szolgálati jogviszony különleges közszolgálati jogviszony, azonban a rendszeresen előforduló, jelentős többletmunka ellátásáért a hivatásos állomány tagjai is ellenszolgáltatásban kell, hogy részesüljenek. Ezt a jogi álláspontot támasztja alá, hogy a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjában a rendszeresen elvégzett jelentős többletmunkára való utalás nem szerepel, azonban e kitétel a 71. §-ban, mint speciális szabályban megtalálható; ezen feltételek teljesülése esetén megbízási díj jár. Fellebbezésében alaptalanul hivatkozott tehát az alperes arra, hogy az érintett hónapokban a felperes megbízási díjra jogosultságát a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontja kizárja, ugyanis ez esetben is érvényesül a „lex specialis derogat legi generali” elv, miszerint az általános szabályt a speciális szabály minden esetben felülírja. A perbeli esetben ez akként ölt testet, hogy a Hszt. 102. § (1) bekezdés b) pontjában szereplő általános szabály helyett a 71. §-ban rögzített rendelkezést kell alkalmazni. Mindezt összevetve a Hszt. 71. §-nak vonatkozó rendelkezéseivel, az elsőfokú bíróság arra a jogi következtetésre jutott, hogy a Hszt. 71. § (3) bekezdésének módosított szabályozása értelmében külön díjazásra (megbízási díjra) a hivatásos állomány tagja akkor jogosult, amennyiben a többletfeladat ellátásával jelentős többletmunkát végez és a szolgálati beosztásához nem tartozó feladatkörrel való megbízási díj nem eseti jellegű, amely konjunktív törvényi feltételeket fennállónak találta, mellyel a másodfokú bíróság egyetértett.

[20] Az elsőfokú bíróság ebből következően azt is helyesen értékelte, hogy a felperes az érintett hónapokban jelentős többletmunkát végzett. A Hszt. 71. § (3) bekezdésének módosításával a jogalkotó szándéka arra irányult, hogy a többletszolgálatért járó helyettesítési díjra az állomány tagja csak azokban az esetekben legyen jogosult, amikor a többletfeladat ellátása valóban érdemben haladja meg a szolgálati beosztásból eredő feladatellátás kereteit. Az elsőfokú bíróság indokát adta annak, hogy a felperes által a körzeti megbízotti beosztása mellett rendszeresen végzett egyéb feladatokat miért tekintette jelentős többletmunka végzésnek. A tényállásban foglaltak és a jogi indokolásban leírtak összevetése alapján megállapítható, hogy figyelemmel volt arra az alperes által sem vitatott, egyebekben tanúvallomással (személyi peranyag részévé tett tanúvallomása) alátámasztott azon peradatra, hogy a felperes a peresített időszakban folyamatosan, a szolgálati idejének túlnyomó részében végzett járőrtevékenységet és rendszeresen ellátott elővezetési feladatokat a helységi Rendőrőrs teljes illetékességi területéről. Ily módon az elsőfokú bíróság – a megbízási díj rendszeres jellege és a jelentős többletmunka ellátása miatt – a kereset

megalapozottságáról e körben, ezen kereseti időszak tekintetében is helytálló döntést hozott. Az ítéltábla rámutat: az alperesnek a Hszt. 2025. január 1-i módosítására, illetve a módosítás jogalkotói szándékára vonatkozó érvelése irreleváns, miután ezen módosítással érintett időszak jelen jogvitában nem volt, így annak szempontjai sem vizsgálhatók.

[21] A megbízási díj mértékével összefüggésben a másodfokú bíróság a következőkre mutat rá:

[22] Miután az alperes nem állapított meg és nem fizetett megbízási díjat a felperesnek, azt az elsőfokú bíróság mérlegelési jogkörében határozhatta meg; a másodfokú bíróságnak a felülbírálat keretében az elsőfokú bíróság ezen mérlegelési tevékenységének jogszerűségét kellett vizsgálnia, ezzel összefüggésben azt, hogy a jogilag kötött mérlegelés a jogszabályok keretei között történt-e. A Hszt. 71. § (5) bekezdésében rögzített, az illetményalap 50-200%-ában megállapítható megbízási díj meghatározása mérlegelési jogkört jelent. Ehhez kapcsolódóan a Belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet (a továbbiakban: 31/2015. BM rendelet) 35. § (6) bekezdése jeleníti meg a mérlegelés szempontjait, amely szerint a helyettesítési díj mértékét a többletfeladat nagysága, a megbízással járó többletterhek, a helyettesített szolgálati beosztás besorolása alapján a Hszt. 71. § (4) és (5) bekezdésében foglaltak figyelembevételével kell meghatározni. Ezen mérlegelési pontok mentén kellett az ítéltáblának megvizsgálnia, hogy melyek voltak az elsőfokú bíróság mérlegelésének szempontjai és azokat okszerűen vette-e figyelembe.

[23] Az ítéltábla megállapította – annak szem előtt tartásával, hogy a jogszerűségi kontroll a másodfokú bíróság számára felülmérlegelési lehetőséget nem biztosít –, hogy az elsőfokú bíróság az elvégzett mérlegelési tevékenysége során az anyagi jogszabály (Hszt. 71. § (5) bekezdése) által meghatározott tartományban maradt, amikor a megbízási díj mértékét az illetményalap 75 %-ban határozta meg; ezen felül az általa figyelembe vett és ítéletében ismertetett mérlegelési szempontok beilleszthetők voltak a 31/2015. BM rendelet 35. § (6) bekezdése szerinti kritériumok közé. A jogi indokolásban leírtak alapján megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság az arányosság vizsgálatánál figyelembe vette a többletfeladat ellátás rendszerességét, a többletfeladatok kimutatott és tanúvallomással is alátámasztott mennyiségét. Így a másodfokú bíróság a fentiek okán az összecszerűség körében nem juthatott más jogi álláspontra, mint arra, hogy az elsőfokú bíróság a rendvédelmi illetményalap 75%-ban történő meghatározásával a megbízási díj mértékére vonatkozó jogszabályi rendelkezéseket nem sértette meg, a mérlegelés törvényben biztosított kereteit nem lépte túl; ily módon nincs jogalap a helytálló ítéleti döntés megváltoztatására.

[24] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[25] A perveztes alperes a Kp. 35. §-a alapján alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése és 102. § (1) bekezdése, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 4. § (1) bekezdés a) pontja és 3. § (5) bekezdése alapján köteles a fellebbezéssel érintett pertárgyértékhez (666.724 forint) igazodó és a jogi képviselő által kifejtett munkával arányosan számított, a pernyertes felperest megillető másodfokú perköltség megfizetésére.

[26] Az alperes az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. § (1) bekezdés c) pontja alapján személyes illetékmentes, ezért a fellebbezési eljárási illetéket a Kp. 35. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (továbbiakban: Pp.) 95. § (1) bekezdés c) pontjára és a Pp. 102. § (6) bekezdésére figyelemmel az állam viseli. A fellebbezési eljárási illeték összege az Itv. 39. § (1) bekezdése és a 46. § (1) bekezdése alapján 53.338 forint.

[27] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 99. § (3) bekezdése folytán alkalmazandó Kp. 77.§-a alapján tárgyaláson kívül bírálta el.

[28] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. február 11.

dr. Németh Andrea sk.	dr. Kinyó Krisztina sk.	dr. Szeles Balázs György sk.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró